

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM Monošter, 25. januarja 2018 - Leto XXVIII, št. 4

stran 2-3

DARILO DRUŠTVA BRALNA ZNAČKA SLOVENIJE PORABSKIM ŠOLARJEM

*BREZI LIDI NEGA FILMA
stran 4*

*SLEDITI TRBEJ SVOJIM SENJAM
stran 5*

*SREČALE SO SE »STARE KOKAUŠI« PA...
stran 8*

Če nemo šteli, nas vrag vzeme

»Če ne bomo brali, nas bo pobralo,« je pravo slovenski pesnik Tone Pavček, ges sem si pa vúpala tau dojobrniti na našo domanjo rejč, istina, ka samo misel sem nazaj dala, rima nej. Štenjé je pomembno (fontos) že pri mali mlajšaj, steri ešče samí ne poznajo liture, dapa če njim mati ali babica kaj prešté, so tistoma radi, če rejsan ešče vse ne razmejo, dapa veselijo se ritmuši kakšne pesmi ali konci pravlice, če se vse dobro pa lepau konča.

Ešče bole pomembno je, ka bi mlajši šteli, gda v šaulo pridejo. Iz knjig se navčijo nauve reči, nauve besede, spoznajo nauve pojme (fogalmak), si bogatijo besedni zaklad. Prejk literarni štorij se njim odpirajo nauvi svetovi, njina fantazija grata bogatejša, vej pa gda kaj štemo, tisto si zamislimo v kejpaj tó.

Dja bi si nej znala zamisliti svoja mlašeča lejta brezi knjig. Zavolo knjig so se naša stara mati dostafart korili z menov, dja sem pa dosta skunz pistila, da sem mogla knjige kraj djasti pa na njivo okapat titi ali na šonžete obračat ali grablat. Istina, ka tistoga ipa smo največ vogrski knjig šteli, vej pa slovenski knjig skurok nej bilau po naši vesnicaj. Dobro se spominam, gda so začnili iz Slovenije v knjižnice voziti slovenske knjige, kak smo radi bili. Te sem vejndrik v tretji ali štrti klas ojdla. Najbole smo se radúvali tomi, ka so knjige iz Slovenije dosta lepše bile kak tiste vogrske, stere so bile po knjižnicaj. Dosti bole farbaste so bile, lepše so bile ilustrirane. Vejndrik prva, ka sem go preštejla, je bila Trnuljčica (Csipkerózsika) od bratov Grimm. Gvüšno zatok, ka sem pravljico vogrski že poznala, sem se iz nje navčila nauve slovenske reči. Pa te tak tadale pa vsigdar več, pa gnauk sem samo vpamet vzela, ka skurok vse razmejm, ka piše v slovenski knjigaj. Pa tau se tó spominam, ka naš školnik, steri je ovak Vogrin bijo, nam vsigdar pravo, naj si vzememo kakšno slovensko knjigo tó iz knjižnice.

Gnesden dosta mlajšov pa mladih malo šte, ešče tisto ne preštejo, ka majo za obvezno štenjé v šauli. Raj poglednejo na filmi ali na interneti preštejo, ka pišejo o tisti knjigaj (romani) pa te tak odgovarjajo v šauli. Oni tak mislijo, ka so dobro prejkličili školnika ali leranco, dapa po istini so sami sebe prikrajšali (megrövidít). Prikrajšali za doživetje.

Tau, ka mladi neradi štejo, se je nej zdaj začnilo. Pred leti sem skurok na rit spadnila, gda mi je eden poznanec, steri diploma ma pa je ovak čeden, razgleden mladi moški, pravo, ka je on v žitki ranč ene leposlovne knjige nej prešto. Pa ka me je najbole mautilo, zavolo toga se je sploy nej sramüvo.

Mlajši v Sloveniji štejo za bralno značko (jelvény). Značko dobijo te, če telko pa telko knjig preštejo. Tau gibanje je na tisti šaulaj najbole uspešno, gde školnicke pa lerce tó nugučavajo šaulare, naj štejo, njim pomagajo. Példo kažejo. Példo pa morajo kazati stariške doma tó.

Vej pa če slovenski nemo šteli, nas rejsan vrag vzeme. Nej kak lidi, liki kak Slovence.

Marijana Sukič

DARILO DRUŠTVA BRALNA ZNAČKA SLOVENE

Branje je čudovito potovanje v neznane svetove, v odkrivanje novega in lepega, v kraje znanja in užitka. Tisti, ki poskrbijo za udobna prevozna sredstva v kraje zgodb in doživetij, so pesniki in pisatelji. *Društvo Bralna značka Slovenije*, skupaj z njim pa literarni ustvarjalci in poustvarjalci, spodbujajo branje v šolah. Leto za letom obiskujejo tudi porabske šolarje, največkrat doslej je svojo

lja za najboljšega spodbujevalca branja med mladimi v šolah.

16. januarja nam je generalna sekretarka Bralne značke *Manca Perko* na števanovsko in gornjeseniško šolo pripeljala prav posebno gledališko skupino, *Grajsko lutkovno gledališče Sevnica*. Vodja gledališča *Bernard Pungerčič* je v uvodnem nagovoru poudaril, da s svojo predstavo želijo spodbuditi otroke k razmišljanju o

označijo za grdega. V ospredje je postavljen *motiv drugačnosti*

Prizor iz Andersenov

Števanovski šolarji na predstavi

umetniško besedo v porabske šole prinesla *pisateljica Karolina Kolmanič*. Letos se bomo – poleg različnih obletnic, povezanih s slovenskimi literarnimi ustvarjalci (100-letnica smrti Ivana Cankarja) – spomnili tudi 30-letnice organiziranega nastopanja slovenskih literatov in drugih umetnikov na porab-

drugačnosti, tudi jezikovni, in k sprejemanju ter spoštovanju le-te. Seveda je s ponosom omenil tudi to, da lutkarji prihajajo iz Sevnice, rojstnega mesta ameriške prve dame Melanije Trump! Lutkarji so nastopili z dramatisirano Andersenovo pravljico *Grdi raček*. To je *kratka, zelo sodobna pravljica*

Generalna sekretarka Bralne značke *Manca Perko* in *pisateljica Karolina Kolmanič* na Seniku

skih narodnostnih šolah. Literarno-gledališke obiske porabskih šolarjev nam vsa desetletja podarja *Društvo Bralna značka Slovenije*, ki v matični državi ve-

ca. Glavna književna oseba je mali grdi *raček* (v resnici *labod*), ki se je izvalil v račem gnezdu. Ker je drugačen od ostalih malih račk, ga takoj

ti, ki je velik problem v odnosu med ljudmi tudi danes, saj se prepogosto srečujemo z njo in jo obravnavamo neenako in z zadržki. Pravljica nas želi naučiti sprejemati, še posebej pa ceniti drugačnost. Dinamično dogajanje na odru, lepe živalske lutke in dobra igra so razveselili šolarje obeh šol. Predstava je bila odlična, saj so jo lahko razumeli prav vsi.

Na Gornjem Seniku se je prireditvi pridružila tudi *pisateljica Karolina Kolmanič*, ki je v kratkem nagovoru zbranim učencem in učiteljem poudarila, da je branje tisto, ki bo ohranilo ljudi humane, etične in strpne, prav tako pa medsebojno povezane. Spomnila se je tudi številnih obiskov porabskih šol, kamor je prvič prišla, kot je omenila, v nekem drugačnem času davnega leta 1964.

Društvo Bralna značka Slovenije nam je podarilo tudi nekaj škatel prelepih slovenskih slikanic, ki jih bomo razdelili po šolah, jeseni letos pa načrtujemo še eno prireditev s slovenskimi literarnimi ustvarjalci ali poustvarjalci na porabskih šolah.

Želim, da bi več in pogosteje jemali v roke slovenske knjige. Želim, da knjige postanejo in osta-

ENIJE PORABSKIM ŠOLARJEM

nejo naše najboljše prijateljice, kajti – kot je zapisal legendarni

e pravljice Grdi raček

venski literati (Andrej Rozman Roza, Slavko Pregl in Tone Partljič), svečana prireditev je bila v monoštrski gledališki dvorani. Svoj kratek nagovor sem zaključila takole: »In kako bo naslednjih 25 let? Slovenski umetniki bodo skupaj z društvom Bralna značka Slovenije zagotovo še prihajali v Porabje; koliko in kako jih bodo razumeli in čutili porabski šolarji, bo odvisno predvsem od vas, učiteljice in učitelji! Zgled branja slovenskih knjig ste lahko le vi, enako zgled slovenskega sporazumevanja v šoli in lojalnosti do slovenske materinščine. Ni druge poti, samo ta je, največkrat trnova, a vrtnice z najbolj ostrimi trni cvetijo naj-

Otroška publika na Gornjem Seniku

slovenski poet Tone Pavček: »Če ne bomo brali, nas bo pobralo!« To še kako velja za Porabje ...

lepše...« Te besede veljajo tudi ob 30-letnici.

Slika s srebrnega jubileja Bralne značke v Porabju z eminentnimi slovenskimi literati in organizatorji prireditve

Pred petimi leti smo v Monoštru svečano proslavljali srebrni jubilej bralne značke v Porabju; obiskali so nas eminentni slo-

VALERIJA PERGER
Foto: Valerija Perger in A. Korošec, arhiv Društva Bralna značka Slovenije - ZPMS

Galerija Murska Sobota

PORTRETI, KOT JIH ŠE NI BILO

Na prvi letošnji razstavi v murskosoboški Galeriji sodelujeta dva avtorja, in sicer Samo Perpar s *3-delnimi slikami* in Ignac Meden s *Portreti*.

Ignac Meden, avtor portretov, in kustosinja Irma Brodnjak, avtorica razstave, ki jo bodo prikazali tudi v Koroški galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec

Za presenečenje je poskrbel akademski slikar Ignac Meden (tudi udeleženec mednarodnih likovnih kolonij v Monoštru), ki je portretiral kar 98 bolj ali manj znanih oseb, med katerimi je, denimo, tudi predsednik Zveze Slovencev na

tenzivno pa zadnji dve leti, ko je za razstavo pripravil 98 portretov, zdaj nastaja 99-ti, ni se še odločil, ali bo pri stotki prenehal portretirati. Ker slikar portretira

prijatelje in znance, je skoraj malo možnosti, da se ne bi lotil nastajanja naslednjih, morda ne ravno sto portretov, ampak kakšnega manj. Slikar tudi poudarja, da za dober portret mora tudi dobro poznati portretiranko ali portretiranca.

Med portretiranci je tudi Jože Hirnök, predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem

Madžarskem Jože Hirnök. Umetnik, doslej znan predvsem po objektih, ki jih stroka označuje z izrazom konkretna umetnost (v tem stilu je bila tudi njegova prejšnja razstava v Soboti), je po letu 2015 v pastelni tehniki portretiral svoje družinske člane, prijatelje, sodelavce in znance. Portretiral je sicer že prej, in-

Kustosinja razstave je Irma Brodnjak, ki je v spremnem tekstu še podrobneje opisala tehniko in druge značilnosti nastajanja Medenovih portretov. Izpostavlja tudi, da pri portretih sledimo dvema med seboj uravnoveženima potezama: ena je bolj umirjena, druga bolj slikovita. Tekst zaključuje s sporočilom,

da »z razstavo želimo opozoriti na izredno kakovosten in širši javnosti manj poznan pol umetniškega ustvarjanja, saj portreti niso nastajali po naročilu in so precej intimne narave. Medenovi portreti niso reprezentativni in zavestno delujejo kot študije, vendar še zdaleč ne dajejo vtisa nedokončanosti. Nasprotno: Meden do portretiranja pristopa skrajno premišljeno in osredotočeno.«

Razstava del Sama Perpara *3-delne slike* je plod sodelovanja med murskosoboško Galerijo in Koroško galerijo likovnih umetnosti Slovenj Gradec. Galeriji že vrsto let odlično sodelujeta, izmenjavata razstave, eden izmed veznih členov so tudi dela pokojnega slikarja Jožeta Tisnikarja, (razstava njegovih del je bila lani tudi v Soboti), sta poudarila kustosinja Irma Brodnjak in Marko Košan iz Slovenj Gradca, tudi kustos razstave v Murski Soboti.

Značilnost, seveda ne ednina, likovnih del Sama Perpara je tudi v velikosti njegovih del, ki so na ogled v Murski Soboti. Slike izjemno velikih dimenzij je posebej naslikal za ambientalno postavitev v paviljonu slovenjegraške galerije, saj je velikost sten v razstavišču v skladu z njegovo temeljno ustvarjalno ambicijo popolne osamosvojitve. Slikar je tudi povedal, da so dela vseskozi nastajala ob poslušanju glasbe, kar ni naključje, poudari Mirko Košan: »Sodobna improvizirana glasba je neposredna spodbuda za izbrani ustvarjalni ritem in tok nastanka podobe.«

Tekst in foto:
Ernest Ružič

PREKMURJE

Vinska kraljica 2018

Od 1996 v Sloveniji zberajo Vinsko kraljico Slovenije. Prva je bila tisto leto vödabrana Lidija Mavretič iz Metlike, za njav so bile za vinske kraljice okronane ledične dekle, stere se razmejo v vinogradništvo in vinarstvo, stare med 18 in 25 let, iz različnih vinogradniških krajev Slovenije. Na žalost je do zdaj med njimi nej bilou ške niti ene Prekmurke, bilo pa je kar neka prlečki dekeu.

Pred dnevi je gornjeradgonska firma Pomurski sejem, stera je že vse od začetka nosilka projekta Vinska kraljica Slovenije, na prireditvi, stera je bila v hoteli Radin v Radencaj, pripravila kronanje 22. Vinske kraljice Slovenije. Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejan Židan je vküper s predsednikon uprave Pomurskega sejma Janezon Erjavcon krono na glavo dau Katarini Pungračič iz Zavrča v Halozej.

Nauva slovenska vinska kraljica se je narodila 26. maja 1996 na Ptuj. Gor je rasla na držinski gazdiji, na steroy se že pet generacij spravla s paverstvom, najbolje z vinogradništvom, vinarstvom in turizmom. Po zgotovljeni osnovni šauli Cirkulane-Zavrč je šla na Škofijsko gimnazijo Antona Martina Slomška, po maturi 2015. leta pa se je vpisala na študijski program Agrikultura in okolje na Fakulteti za kmetijstvo in biosistemske vede v Maribori. V cajti študija je napravila tečaj za sommeliera ljubitelja, aktivna pa je tüdi v Društvu vinogradnikov in sadjarjev Haloze. Vino nauve vinske kraljice Slovenije je Sauvignon 2015, süjo vino redne trgatve, Turistične kmetije in vinogradništva Pungračič iz Halozej.

Silva Eöry

Foto reportaža

BREZI LIDI NEGA FILMA

Nouvi slovenski film je svojo paut na Gorenjom Siniki začno. V njem je v tom prvom tali gor gemanja koulak dvajsti ženski pa moški igralcov cuj stanolo. Kak vsigdar se je pokazalo, kak je tou gé. Gda naši Porabski Slovenci »ja« povejo, po tejm nikšne

baje nega. Cejla ekipa filma je s trno velkim veseldjom pa veliko leko delala ranč zatoga volo, ka so vsi, stere je vödabrana, z veliko volo delali.

Margit Gyeček je od vsej domanji lidi z ekipo filma polonje časa vküper bila. Režiser Matjaž Ivanišin je povedo, ka takši talent (tehetség) ne srečaš vsikši den.

Riči Bajzek pa Tomi Gašpar sta tö dosta dobre vole pokazala. V filmi de tak vögledalo, kak bi v trej vöraj polonje Gorenjoga Sinika obojdila.

V gorenjesinički Soboti je ekipa pri rami cejlo malo štreko narejdla.

Režiser Ivanišin skrak Zavcove krčme tanače davle Škaper Tomini pa Lacini Lazar. Nad kamero direktor fotografije Gregor Božič gleda.

Prva se začne film gor gemati, se vsefele zgučati trbej. Na tau je Bela Ropoš tö gor prišo.

V tom prvon tali se je tresti procentov filma gor vzejlo. Ekipa se v februaru v Maribor seli, po tejn pa na sprtolejt znouva nazaj v Porabje pride. V tom časi nede samo na Gorenjom Siniki delala, vse šejron po krajini de se gor gemalo. Zvün toga trbej prajti, kakša pajdaštva so se med ekipo filma pa domanjimi lidami fküper splela. Tak si že leko brodimo, kak de se tau na filmi eške kak na velke vidlo.

Fotografije: Vid Hajnšek

Pokal ÁFÉSZ

Že tretjič so v Monoštru priredili pokal ÁFÉSZ v dvoranskem nogometu, katerega se je udeležila tüdi ženska ekipa pod imenom Slovenska ves. Dekleta so zaradi športnega obnašanja postala priljubljena pri publiku.

L.R.H.

Jože Gomboc, Goričanec, steri vödavle knjige za draavno deco

SLEDITI TRBEJ SVOJIM SENJAM

Jože Gomboc, steri je mlada leta preživo pri Svetom Juriji na Goričkom, zdaj pa žive v Strukovcaj, ma zanimivo delo. On ma založbo, zové se Ajda, stera se največ spravlja s tem, ka vödavle knjige za mlajše. »Po čüdni potaj sam prišo v té poseu. Knjiga Žabec in tujec je bila tista, zavolo stera sam se odlaučo, ka mo začno knjige vödavati. Tau je knjiga, stera guči o tom, ka so bili zavec, pujecek in kokaut velki pajdaši. Te pa je k njim prišo tijinec, podgana, s sterim so vse te živali pajdaši gratale. Té tijinec je rejšo enoga zavca, steri je nej znau plavati, pomago je drugomi, steromi je ram zgoro. Te pa je ta podgana samo gnauk ruksauk na rame djala in pravla, podje, pajdaši mo ške naprej, samo ges mam svojo paut, pa morem po njoj titi. Prav je, ka tüdi vi svojim senjam nasledüjete.« In tak je tüdi Jože Gomboc nasledüvo svo-

je gnesden knjige na svetlo trno žmetno spravlati, sploj slovenske. Tau pa je tüdi zatau, ka nas je tak malo,« je ške pravo sogovornik in cuj

Jože Gomboc

dau, »ka so v sakšom človeki skriti talenti, pa je fajn, če pridejo na sveklo. Ges

vpisati v srednjo pomorsko (tengerészeti) šaulo v Pirani, steu sam biti mornar (matróz). Po tistom, ka sta si mojiva dva pajdaša premislila, pa sam tüdi sam nej meu več vole na tau šaulo titi, pa sam se vpiso v Maribori na srednjo strojno šaulo. Čiglij me je zanimala arhitektura, sam se po zgotovleni srednji šauli vpiso na Strojno fakulteto v Maribori. V bistvi so me na njau vpisali brez moje vednosti. Odišo sam v Črno goro na dopust, pa so me zatau, ka

sam dobre rede meu, vpisali na smer eneregetika.«

risali, sam jih püsto, ka leko letijo. Dostakrat deci velki kvar delamo, ka brodim, ka je tau, ka so gezik, fizika in matematika vse na sveti. Tüdi škoniki dostakrat tak brodijo. Ge pa tak brodim, ka trbej mlajšom tüdi svobodo pistiti in tüdi zavolo toga sam te med otroške knjige odišo.«

Knjiga, sploj takša, gé nemaš samo pisatela liki ške ilustratora, ka kejpe riše, je draga. V zadnji lejtaj, najbolje po tistim, ka je prišlo do krize, je tak, ka jo je »leko napraviti pa žmetno odati. Gnesden maš dosta ekološki spronih knjig, pri sterih se nücajo kvarne dušikove farbe in čüdni klorovi papperi in tak dale. Mi se trüdimo, ka so naše knjige tak z vsebinske kak tehnične strani dobre. Mi naših knjig ne odavamo v knjigarnaj, zatau ka si one škejo svoj velki tau kraj vzeti, odavle-

mo jih prejk zastopnikov,

Jože Gomboc (na sredini) s sošolcoma na fakulteti

Kak škonik s šaulari na mordji v Baški

jim senjam in je začno vödavati knjige za draavno deco, stera v glavnom pišejo slovenski avtorji. Med njimi je tüdi neka prekmurskih, Vesna Radovanovič, Jasna Branka Staman, ilustrator pa je tüdi Anton Buzeti. »Vö smo dali tüdi že knjige Štajercov Toneta Partljiča in Janje Vidmar, pa tüdi od pisatelov iz drugih talov Slovenije. Meli smo plane, ka bi tüdi v Porabji najšli kakšoga, samo ka

sam se nej šaulivau za tau, ka bi se s knjigami spravlo, pa mam zdaj že dvajsti let založbo.«

Jožeta Gomboca sta v mladi lejtaj bole kak knjige šport in tehnika zanimala: »Ges sam te knjig nej niti dosta šteu. Tomi je krivo tüdi tau, ka sam malo slabše vido, pa tüdi tau, ka sam biu dislektik, najbolje sam mejšo lituri e pa i. Po zgotovleni osnovni šauli sam se prvo škeu

Po zgotovleni šauli je odišo med škonike, mlajše je včiu matematiko, fiziko in tehniko. »Pravli so mi, ka na böltinskoj šauli nücajo škonika, pa sam šau. Nej je tau velka znanost. Ge tak brodim, ka je najbolje fontoško, ka pauleg toga, ka mlajše neka navčiš, ka jih poštüješ in maš rad,« pove Jože Gomboc in ške raztolmači, ka se je gnauk zgaudio, ka je ške škonika za likovni pouk nadomeščo in »te gda so mlajši

direkt knjižnicam, pa tüdi v šaule in vrtce demo. Bogati s tem delom nemreš gratati, mislim materialno, nači pa. Srečaš dosta lüstva, vse fele sorte in farbe, dobre in slabe. Pa ške neka bi rad izpostavo. Stariške bi se mogli zavedati, ka je knjiga fontoška tüdi zavolo toga, ka se leko z njeno pomočjauv posvetijo svojomi deteti.«

Silva Eöry
Kejpi: osebni arhiv
Jožeta Gomboca

ŽELEZNA ŽUPANIJA

S konjami proti smetjam

Sprtulejt de velko akcijo mejla Železnožupanijska konjeniška civilna straža, zato ka je vsigdar več taši lidi, steri smetje v sombotelske parke nosijo. Kak je predsednik tapravo, dosta odijo pejški pa s konjom po parki pa vidijo, ka v več mejstaj že s tovarnjakom pripelajo smetje. Tau bi samo tak leko dolastavo, če bi nekak den pa nauč tam stau pa skrb emo, dapa za tau nejmajo nej človeka pa nej penez. Zato pa te več razij do meli, pa če se njim posreči, te kamere vödejejo, stera goravzemejo tiste, steri smetje nosijo v parke. Človek bi ranč nej dau valati, ka vse znosijo v parke, nücenü gvant, lavor, televizije, omare pa vse, ka že doma nej trbej. Zaman so par lejt nazaj obnovili najvejši sombotelski park, od smetja tau se zdaj že sploj ne vidi. Tau smetje dosta penez košta Sombotelskomi gozdnomi gospodarstvi, zato ka ta gauštija (park) se k njim drži pa oni morajo te smetje tazvoziti. Civilna straža se dosta trüdi na tejm, aj se zvej, sto so tisti, steri smetje vozijo pa talüčajo po parki. Tašoga reda, če najdejo kakšno smetje, najbola te, če kakšne žakle, te začnejo malo razkapati pa iskati, če bi se najšlo kakšno pismo, račun ali kakoli drugo, gde je kakšno ime goranapisano, zato ka te bi že zvedli, sto je smetje pripelo. Če kaj najdejo, te dolaposlikajo smetje pa te dokumente, gde je menje goranapisano, prejkdajo policajom pa občini. Tašoga reda tisti, sto je tau napravo, smetje mora taodpelati pa še plus velki štraf plačati. Zato ka ovak se tau ne more dolastaviti pa park tak smetlavi baude, ka ta več lüstvo nede se odlo šetat, pravi predsednik.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Kosilo treh predsednikov

»Dobro sosodstvo je najboljši začetek naše zunanje in varnostne politike,« je ob kosilu, na katerem je gostil hrvaško kolegico in italijanskega kolega, dejal predsednik republike Borut Pahor. Ob začetku novega mandata je Pahor na Brdo pri Kranju povabil predsednike vseh štirih sosednjih držav, a sta madžarski in avstrijski predsednik obisk odpovedala – János Áder je imel neodložljive državniške obveznosti, Alexander Van der Bellen pa je obisk odpovedal zaradi bolezni v družini. Tako je na kosilu na koncu gostil le hrvaško predsednico Kolindo Grabar-Kitarović in italijanskega predsednika Sergia Mattarelo.

Pahor je v nagovoru pred slovesnim kosilom poudaril, da je srečanje »imeniten izgovor« za odprto in odkrito izmenjavo stališč glede najpomembnejših vprašanj, ki zadevajo sosedske države in medsebojne odnose. Po njegovem mnenju bi morali biti tisti, ki verjamejo v mir in sožitje, dolžni s svojim zgledom dokazati, da se vse težave lahko rešijo mirno in za skupno dobro. Grabar-Kitarovićeva je dejala, da se veseli nadaljnega skupnega sodelovanja, »ki je najvišjega pomena za našo regijo in severovzhodno Evropo«. Prepričana je, da dobrih odnosov med državama ne bi smelo zasenčiti nekaj odprtih vprašanj, med njimi tudi vprašanje meje. Tudi Mattarella je spregovoril o mejah med državami. »Združuje nas Jadransko morje in v preteklosti smo mislili, da nas morje in meje ločujejo, a v resnici nas združujejo, in to zavedanje je temelj Evropske unije in naše skupne evropske prihodnosti,« je dejal in nadaljeval, da je prihodnost EU v resnici proces, ki se ga je treba lotiti skupaj. Priznal je, da so skoraj vedno prisotne težave, ki jih je treba rešiti, »ampak evropski duh nam lahko v tem smislu pomaga«.

KDOR IMA CVETLICE RAD/STO MA RAUŽE RAD...

PRAPROTI IN NJIHOVE POSEBNOSTI

Praproti so med ljubitelji rastlinja redko razširjene, tam pa, kjer jih najdemo, so prekrasne. Praproti s svojimi širokimi mahali (veliki deljeni listi)

Luskasta praproti ima šopasto rast. Zagotoviti ji moramo svetlo do polsenčno mesto

in filigranskimi lističi okrasijo vsak prostor, le zagotoviti jim moramo vlažen zrak, senčen ali polsenčen prostor, veliko svetlobe in ne prevroč prostor. Prav ob novoletnih praznikih sem podarila prijateljici luskasto praproti, saj sem vedela, da

Gnezdasti sršaj s sijočimi nedeljenimi listi, ki dosežejo v premeru več kot meter in zrastejo do 60 centimetrov visoko

si jo že dolgo želi, in jo presenetila. Vedela sem, da ima ustrezen polsenčen prostor, brez neposrednega sonca, z visoko zračno vlažnostjo. Praproti namreč deluje kot filter, ker uspešno absorbira strupe iz okolja, ter zmanjšuje količino prahu in mikrobov v zraku. Učinkovito tudi vlaži in ionizira zrak. Večina praproti je priporočljiva za kopalnice. Imamo veliko vrst praproti

- krasijo nam stanovanja, v naravnih rastiščih so kot podrast, gojene pa uporabljamo v floristiki. Spomnim se, da je imela sodelavka venerine las-

ke - ti so vrsta praproti - v poročnem šopku. Pravimo jim tudi adiantum. To je praproti z zelo nežnimi, klinasto oblikovanimi in skoraj trikotnimi pernatimi lističi na svetlečih črnih pecljih. Uporabna je za gojenje v obešankah. Dobro

uspeva tudi v loncih in zraste do 40 centimetrov visoko. Oskrba je preprosta, če ji zagotovimo zalivanje z mehko vodo, da se ne izsuši. Ne prenaša stoječe vode v lončkih. Če rastlina ogoli, jo lahko porežemo, saj se bo v nekaj tednih obrasla.

V prejšnjih letih, ko pri nas še nismo imeli velikih trgovskih središč s skromno ponudbo lončnic, so na vrtnarijah pro-

dajali tudi praproti z imenom gnezdasti sršaj. V Sloveniji je znanih najmanj enajst vrst te praproti. S svojo rozetasto rastjo in širokimi nedeljenimi svetlozelenimi listi in rjavim osrednjim rebrom lahko lepšajo velik del prostora, v premeru tudi do enega metra in

Adiantum ali venerini laski so nežna praproti, primerna za obešanke in tudi v floristiki

do 80 centimetrov visoko. Za gnezdasti sršaj je značilno, da se čez nekaj časa na spodnji strani njegovih listov pojavijo rjavi progasti trosovniki. Je idealna rastlina za kopalnico. Pršimo jo z mehko vodo, od-

Jerihonska roža - puščavska rastlina, ki je večino svojega časa suha. Velja za simbol sreče, ljubezni in vstajenja ali čudež narave

stranjujemo prah in ji s tem omogočimo ustrezno zračno vlažnost.

Vilasta jelenovka ima obliko listov, ki so podobni jelenovemu rogovju. Je epifitna praproti nenavadne rasti. Listi so obdani z belim poprhom. Je pa nekoliko zahtevnejša. Pogosto jo poškrpimo in raje

namočimo kakor zalivamo, saj voda mora med gnezdaste liste. Zahteva enako zemljo kot orhideje. Postavimo jo na svetlo do polsenčno mesto. Praproti razmnožujemo z delitvijo koreninske grude ali s setvijo trosov.

NAMIG

Ste že slišali za JERIHONSKO ROŽO ALI VSTAJNICO? To je rastlina, ki lahko preživi dolgo časa, četudi je povsem izsušena. V suši se zvije v klopčič, ob stiku z vodo pa znova

oživi. Prija ji topel in sončen prostor. Lahko jo gojimo kot lončnico v substratu za kaktuse. Bolj ji prija rosenje kot zalivanje. Prava jerihonska roža odmore, ko semena dozoriijo.

Besedilo in fotografije: Olga Varga

Nove publikacije

ZAPISANA BESEDA OSTANE – LITTERA SCRIPTA MANET

Uveljavljena praksa je, da znanstvenim simpozijem najpogosteje čez kakšno leto sledi izid publikacije, v kateri so zbrani referati, včasih pa tudi razprave s teh srečanj. Zakaj je temu tako, ponazarja ime zbornika *Zapisana beseda ostane – Littera scripta manet*, v katerem so natisnjeni referati z mednarodnega simpozija ob 300-letnici izida prve prekmurske knjige *Mali katekizem* Franca Temlina (1715). Simpozij je bil v Murski Soboti leta 2015, izid pa se navezuje na lansko 500-letnico začetka reformacije in protestantskega gibanja (1517). Znanstveno srečanje je pripravila Pokrajinska in študijska knjižnica v sodelovanju z Evangeličansko cerkvijo v Sloveniji, Ustanovo dr. Šiftarjevo fundacijo, Mestno občino Murska Sobota in občino Tišina.

V zborniku je objavljenih 11 prispevkov, enega referata pa avtorica ni oddala za natis. Urednica zbornika, ki ga je izdala Pokrajinska in študijska knjižnica, je dr. Klavdija Sedar.

Uvodno besedo je napisal škof Geza Filo in o *Malem katekizmu* izpostavil: »To Temlinovo delo moramo šteti kot znamenje poglobljenega prekmurskega duhovnega in narodnostnega osveščanja, kajti temeljni cilj prve prekmurske knjige (in vseh nadaljnjih) je bil brez dvoma verski, vendar pa je bilo oblikovanje Evangeličanske cerkve inkorporirano v same teološke premise verskega namena prekmurskih evangeličanov. Jezik je bil Temlinu in vsem, ki so mu sledili, po eni strani „orodje“ za doseganje ciljev, vendar so imeli do tega orodja pristen odnos. To je bil „naš prekmurski jezik“, kakor so ga Prekmurci doživljali na podlagi Prvega pisma apostola Pavla Korinčanom (1 Kor 14) in ki je s prvo

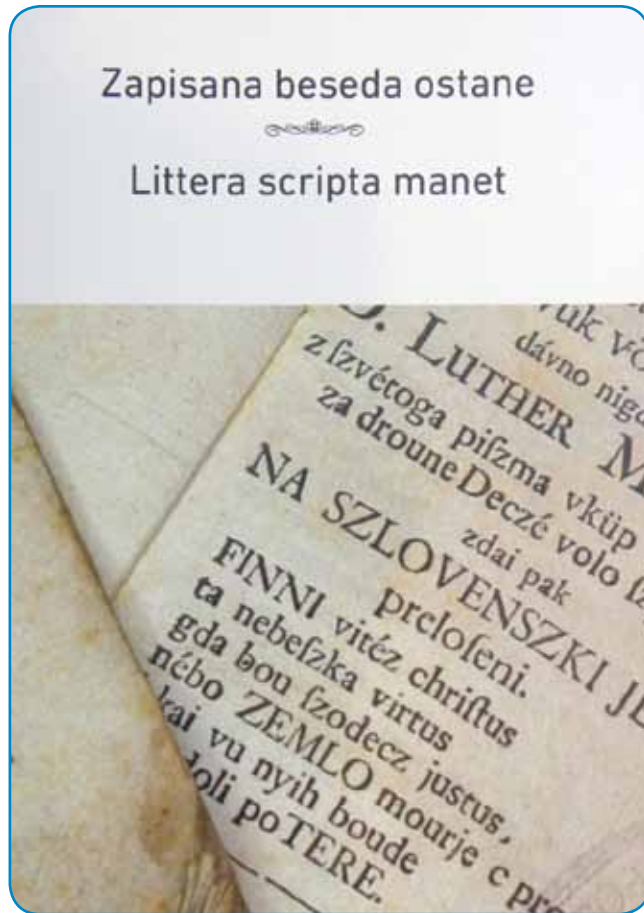
tiskano prekmursko knjigo, s Temlinovim katekizmom, preko verskega namena

poudarila, da zbornik daje vsebinsko bogat in dragocen vpogled v kulturne dosežke

1715, »ki sta pravzaprav temelj za razumevanje sodobnega sveta in časa, v katerem živimo. V prekmurskem prostoru ima ta temelj 48 strani, a zaradi teh strani in vseh naslednjih dosežkov, ki so jih prekmurskemu ljudstvu podarili prekmurski pisci, je prekmurski jezik dobil slovstveno obliko in značaj, vse to pa je vzpodbudno vplivalo na narodnostno, jezikovno, kulturno in versko podobo pokrajine ob Muri.«

Besedila referatov so razdeljena v dva dela, in sicer *Zgodovinskokulturni in jezikovni horizont* ter *Kulturna in literarnozgodovinska razsežnost*. Avtorji so: Franc Kuzmič, Klavdija Sedar, Geza Erniša, Marko Jesenšek in Mojca Kumin Horvat v prvem delu, v drugem pa: Lajos Bence, Alojz Jembrih, Robert Hajszan Panonski, Franci Just, Dragica Haramija in Vesna Radovanič.

Ernest Ružič

prekmurščino popeljal v knjižni jezik. Prekmurščina kot knjižni jezik je med drugimi svetovnimi jeziki dobila priložnost, da postane jezik, nosilec svetopisemskega sporočila. S tega vidika verske in kulturne dimenzije Temlinovega velikega koraka, tako kot pri Trubarju pred 165. leti, enostavno ne moremo ločevati.«

Škof Geza Filo se dotakne tudi reformacije v deželi med Muro in Rabo, »ki je po svoje prispevala na več področjih, da se je slovenski življenjski ohranil do današnjih dni in se ni asimiliriral, kakor se je to zgodilo s številnimi drugimi. Ukleščen med germanski in ogrski jezikovni in upravno-politični prostor si je celo drznil ustvariti svojo pismenost in književnost.«

Spremno besedo je napisala Klavdija Sedar in najprej na kratko predstavila referate in njihove avtorje, potem pa

in dediščino, obeležuje dve zgodovinsko in kulturno pomembni letnici, 1517 in

RADIO MONOŠTER
9970 Szentgotthárd, Gárdonyi u.1.
info@radiomonoster.hu
Tel/Fax: +36-94-554-126

Szentgotthárd / MONOŠTER 106.6 MHz
Felsőszölnök / Gornji Senik 97.7 MHz

Vsak dan / Naponta : 12.00-16.00

www.radiomonoster.hu

... DO MADŽARSKE

Mladi zdravniki še naprej odhajajo v tujino

Vladi ni uspelo zaustaviti odhajanja mladih zdravnikov v tujino, saj načrtuje po najnovejši raziskavi skoraj 40 odstotkov študentov medicine v 5. ali 6. letniku, da bo delalo v tujini. Na vprašanje ankete: Ali načrtujete, da se boste zaposlili v tujini, je 57,8 odstotka vprašanih odgovorilo negativno, 38,1 odstotka bi vsekakor delala v tujini, vsaki 25. celo razmišlja o tem, da ne kot zdravnik. Odhajanje mladih zdravnikov celo narašča, saj medtem ko je pred desetimi leti delalo v tujini 10 odstotkov madžarskih zdravnikov, se je njihovo število v nekaj letih dvignilo na 12 odstotkov. Tudi trenutno manjka iz zdravstvenega sistema kakih dva do tri tisoč zdravnikov, to je potreba desetih županijskih bolnišnic. Vlada sicer poskuša zadržati mlade zdravnike z raznimi stipendijami v času študija ali pripravništva, toda odhajajoči menijo, da bi več dosegla, če bi dvignila plačo zdravnikov začetnikov, ta je namreč 135 tisoč forintov. Zadovoljni bi bili, če bi bila začetniška zdravniška plača 500 tisoč forintov.

Davčna uprava bo skoraj vsakemu pripravila davčno napoved

Nacionalna davčna uprava v letošnjem letu pripravi vsakemu brez posebne prošnje davčno napoved za leto 2017, tudi tistim, ki so jim do sedaj davčno napoved izpolnili na delovnem mestu, če so dohodek imeli le s tega naslova. Osnutek davčne napovedi bo davčna uprava poslala davkoplačevalcem preko e-poslovanja (ügyfélkapu) po 15. marcu. Tisti, ki tega ne morejo sprejeti, morajo prositi, (po sms-u ali po telefonu itd), naj jim osnutek pošljejo po pošti. Osnutek davčne napovedi bo postal uraden po 22. maju. Če je potrebno, ga lahko davkoplačevalec do določenega datuma korigira ali popravi. Komu bomo dali dvakrat po en odstotek svojega davka (1 % lahko date civilni sferi, 1 % pa cerkvam), lahko uredimo v elektronski obliki ali preko pisma.

Srečale so se »stare kokauši« pa...

Prejšnji keden, gda sem pri Šumiskomi Iluši v Števanovci nutra na dveri staupo, skur sem nej na rit spadno. Sploj sem nej mislo natau, ka tam telko lüstva baude pa telko djesti na stauli kak na ednom gostüvanji. Tau sem znau, ka nejsa namé čakali, ka se je vidlo na njigvom obrazi tõi, dapa tau sem nej vedo, kakšno srečanje ali svetek svetijo. Vejn sem ranč te prišo, gda oni, malo če kaj kasneje, zato ka vsakši je še stau. Zaman sem je spıtavo, ka je zdaj tau, oni so se samo smejali, nika so nej prajli. Gda so me dola k staula posadili, te sem začno spıtavati tetico Majkovo Eržiko, po možej Gyeček.

-Leko bi menitaprajli, kakšno srečanje mate gnes?

»Tau mi že petnajset lejt držimo, ka vsakšo zimau gnauk vtjüper prejdemo, tak januara ali februara. Trinajset lejt je srečanje vsigdar pri mana bilau v Varaši, oni so taprišli, te še Kovaččin Margit pa Toni pa Ani Kürnjek so tũ paulek bili, dapa zdaj nas je že samo telko ostalo, Mariš, Iluš, dja, mauž pa Čafardjin Ani. Lani je Mariš vönajšo, ka gnauk moramo v Števanovce priditi, ka nedo vsigdar oni v Varaš odli. Tak smo te lani pri Montiskomi Mariši bili, zdaj smo pa te pri Šumiskomi Iluši.«

- Pa ka je te tau?

»Tau bi vogrski tak prajli, ka ÖTYT, Öreg tyúk találkozója, slovenski tau znananöjva, ka Srečanje stari kokauši.«

- Tašoga reda, ka delate, gda tau srečanje mate?

»Pidjemo, djejmo pa enga

dobroga parpovejdamo.«

- Goščice ne lüpatе?

»Nej, zato ka nejmamo goš-

Na letošnjom srečanju so bile: (s prave) Majkova Erži, Montistji Mariš, Šumistji Iluš, Čafardjin Ani pa en sam možki, Tibor Gyeček

čic, dapa mi se zato ranč tak srečamo vsakšo leto, kak če bi goščice lüпали. Mi tau staro šego s tejm goradržimo, ka je gnesden že tak fejest rejdko, ka bi lüstvo tak vtjüpodlo. Mariš je mena žlata, Iluša radi mamó, veselimo se eden drügoma, pa dočas tau tak baude, dočas mo tak vtjüpodli.«

Na stauli je bilau telko vsega dobroga, kak če bi se pripravljali na gostüvanje

- Vi ste tũ od tec, iz Števanovec?

»Nej, dja sem z Verice, moj mauž je iz Števanovec.«

- Ka tašoga reda pripovejdate, gda se srečate?

»Vse fela, najprvin tau pej-

tamo, ka je nauvoga v Števanovci, zato ka mi rejdko odimo tõi, potejm, gda se tau

tapovej, te pa vse tejesto, ka je prvin bilau. Že smo nej mladi, tak ka dosta vse mamó za pripovejdati.«

- Ka mislite, zaka lüstvo več ne odi tak vtjüper kak gnauksvejta?

»Sprvoga se je tau bola v Varaši začnilo, ka lüstvo nej odlo tak vtjüper, dapa zdaj je tau že po vasaj tõi tak. Prvin ka koli dela bilau, lüstvo vtjüpprišo, goščice lüpat, perdje čejsat, pa so z veseldjom pomagali eden drügoma, tašo gnesden že nega. Dja tau mislim, ka televizija v tejm dosta kvara dela, prvin je tau nej bilau, pa so bola šli eden do drügoga malo pripovejdat. Zdaj se bola vsakši v ižo zapre pa televizijo gleda, pa če sauseda kaj štje prajti, te ga po telefona gorapozové, bola kak bi prejküšo. Te je vejn bola srmastvo bilau, bola tašo prausno lüstvo bilau, zdaj je pa tak, kak če bi eden na drügoga nevoštjeni bili.«

- Kak ste prišli se vö v Števanovec?

»Zdaj smo s tej tretji busom se vöpripeleli, malo nika spidjemo, poddejmo, malo mo pripovejdali, večer mo pa nazaj šli.«

- Že petnajset lejt vtjüpodite, še dosta vse tašo mate, ka

ste si nej vöpogučali?

»Še itak dosta vse mamó pripovejdati, vejpa že smo nej mladi, dosta vse smo preživeli, tak ka temo mamó.«

- Zdaj se naletja vozite kak z motorom, tak z autobusom, zato ka nega snega, prvin je tašoga reda zato nej tak bilau.

»Ranč zdaj nejdavnik sem gončala, ka gda sva se müva zdavala, tak velki snej je bejo, ka so naja s sanami pelali z Verice v Števanovce.«

- Zaka se je lüstvo prvin bola v zimi ženilo, pa nej v leti, gda je lejpo vrejmen bilau?

»Zato ka v zimi je bola čas bejo, te so zabadali pa bilau

Kejp z ednoga srečanja pred leti, gda sta eške bila zakonski par Kovaččin Margit pa Toni tõi, steriva zdaj živita v Köszege

je mesau tõi, vejn zavolo tau-ga. Pri nas je tau tak brž šlau, spoznala sva se 14. juliuša, 29. decembra pa sva se že zdavala, tauma je zdaj 54 lejt.«

- Kak tau, ka sta tak brž vse tanaprajli?

»Vejn možej Tibori je že više bilau telko na Verico odti iz Števanovec.«

- Če sto gledam, telko djesti je gorasklajeno, ka bi dva dni leko tũ ostali, nej?

»Dja ne vejmo, te dekle so zaka telko pekle pa tøjale, vejn so mislile, ka dva tjedna

ostanamo.«

- Tetica Iluš, vi ste vertinja, ka k taumi povejte?

»Tau je zvekšoga ta naša tøjjarca, Montiski Mariš pekla pa tøjjala, dja sem samo tašo redla, ka je brž kreda pa sem si mislila, če de se njim vidlo, te do djeli, če nej, te nej, dapa vejn so samo nej tak prebrani. Po pravici je tak, ka tašoga reda vsakši nika speče pa stjõja pa te dosta vse vtjüper pride, dapa tau nej baja, bola aj ostane, kak ka bi sfalilo.«

- Gospaud Gyeček, mena so ženske tau prajle, ka gnes majo srečanje stare kokauši, kak ste pa te vi leko sé prišli?

»Dja sem zdaj tak tõi, kak kokaut, dja je bola samo poslüşam, zato ka med telšimi kokauši že zato eden kokaut mora biti. Pa nej tak kak stari kokaut, liki bola

taši srejdjen, steri še lada s telšimi kokauši.«

- Tau se zdaj že vej, ka drügo leto gde baude tau srečanje?

»K leta se v Varaši srečamo, kak je Ani Čafardjin doma, zato ka tau tak kaulek dé, gda kaulek prejdemo, te se pa vse znauva začne.«

- Drage »kokauši« pa »kokaut«, dja vam želejmo, aj še dosta taši srečanj mate, pa ka je najvekšo, aj tak veseli pa zdarvi ostanete, kak ste zdaj.

Karči Holec

Slovenija, od kéc lepote tvoje ... - 3.

GDE SO ŠIFTI VIŠIŠI OD ZIDIN

Človek se ne more zavolé nalečti. Gda smo se s padašoma v pondejlek zrankoma v Ljubljani zbidili, smo bili gvušni, ka nede nevole na našoj pauti prauti slovenskomi maurdji. Poslušali smo radio, vse poglednili s čednimi telefoni na interneti, depa eške informacije smo gorpozvali, ka aj ja nede problemov na

za gradom, prejk štere je leko na drugo stran bregá prišo. Tam so ma pavri gesti nosili, štero je tak nikdar nej sfalilo. Eške več, casarskim sodakom so z grada cejlo pečeno tele pa črešnje doj lüčali.

Nika pa ne trpi na vöke vökov. Eden služabnik je vnoči v aukno vödau svejčo, gda je njegvi

Pa zaman telko čedni mašinov, na konci smo donk nazaj na avtocesto zblaudili pa se tam do cila pelali. Tak smo mesto trifrtale vöre v skoro dvej vöraj prišli na slovensko maurdje.

V najvejšom varaši Kopri je nej žmetno falo parkerati, če má človek volau pejški ojtí. Ne dojde, ka so blüzi centra parkplaci dragi, so preveč puni tó. Če pa se človek en malo vöpela, leko 24 vör parkéra za eden evro. Faloma mesti smo se spoj radüvali, depa samo do te, gda smo mogli do središča varaša pejški s paki titi. Vraučje je bilau, daleč je bilau, donk smo zošvicani prišli v Bar Museum, gde nas je čakala prejdnja hostela. Pravla je, aj malo dojsedemo, nika spigémo pa se zdenemo, ka je mejla eške edno skupino Madžarov (štere rejsan najdemo vseposedik po svejtí).

Tisto nas je več tó nej zanimalo, gda smo mogli s kuframi pá dosta nazaj ojtí, vejpa je biu naš apartma na prvom kiklej od maurdja. Za en malo smo se napautili v edno od restavracij pri tržnici (piaci). Če smo bili na maurdji, smo se odlaučili, ka mo morske stvarine geli. Vsi za-

kaupanje. Tau domanjo lüstvo pa drugi turisti vöponücajo, vej je pa vsikdar puni z lidami, na pau nagimi. Senca se žmetno, ali bole povödano nikak ne najde, vej so pa veuke drejve na štrandi vse vözosekli. Pa ništernim je leko tau tó špajсно, ka je nej daleč od kopališča luka (kikötó) s strašno veukimi šifti, šteri majo nasebi kontenere. Gda sunce zahaja, se je najbaukše podati na špancır po starom varaši. Kopri se eške gnesnedén čüti, ka je inda svej-

spečti, če škemo, aj go cejlo zimau mamó.

Nauč nas je najšla pá na Titovom trgi. Pá smo vidli tri erične zidine: Marijino katedralo, štera je center koprské püšpekije, pretorsko palačo, v šteroj so občinski pa županski kancelaji, pa »loggjo«, malo teraso z arkadami, gde je gnesneden oprejta kavarna. Na pretorsko paloto pelajo od zvüna stube, na štere smo gorsplezdili. Gnauk je samo prišo eden mladi moški, pa engleski pito, ka tam dela-

Velka črna lüknja za predjamskim gradom skriva paut na drugo stran

avtocesti. Vseposedik so pravili, ka je nagla poštija v redi.

Gda smo pa s svojim flajsnim autonom vö z glavnoga varaša prišli, se je pelanje za deset kilometerov tak zateknilo, ka smo mogli na gausti stanjüvati pa pá dale titi. Eške üše, ka se je naša padaškinja spoj bojala od avtoceste - nej samo zavolo nagloga, liki zavolo pomalek pelanja tó.

Donk smo srečo meli pa smo vsikdar bole brž šli, pa za en malo tamnjali avtocesto pri varaši Postojna, štero je edno najbolje erično mesto v Sloveniji zavolo svoje djame pod zemlaup s kamenimi sojami pa cücki. Depa mi smo se dale pelali prauti vesi Predjama, štera je poznana ranč tak zavolo svoje djame. Pred tauv djamov, veukov lüknjov v kamenoj stenej, so v stari cajtaj zozidali eden grad.

Gazda v etoj veukoj zidini je biu vitez Erazem, šteri se je spoj svado z casarom v Beči. Té je poslo svojo sodačijo v kranjsko krajino, pa se stavo pod gradom »pred djamov«. Casarski sodacke so brodili, ka se Erazem prejkdá, gda lačen grata - vej so pa dozaprli vse poti v dolino. Čeden Erazem pa je emo edno malo lüknjo

gospodar v najmenjšoj sobi grada svoje delo opravlo. Casarski sodacke so tälčili edno veuko kameno kruglo pa tak se je končo žitek eričnoga Erazma, šteri prej pod veukov lipov na gnešnjom parkplaci počiva.

Po dobrom kafeji smo se podali

V pretorskoj palači v Kopri so ništerni kancelaji Univerze na Primorskom tó

na paut dale, depa naša padaškinja je pravla, ka una več néde nazaj na avtocesto. Ovaško paut sem ge tó nej pozno, gledati smo mogli navigacijski aparat, napo (zemljevid) pa eške čeden telefon. Müva na prejdnji sicaj sva mejla čütenje, kak liki bi se zvün nas niške nej po tej mali pa krivi poštijaj pelo.

maj smo naraučili kalamare ali tintne ribe na večéle moduše: pečene na grili, punjene s sirom pa z grbanji. Sejdli smo, gledali maurdje pa se na žmani nageli. V Kopri, šteri varaš je inda svejta na otoki (sziget) biu pa so ga samo kisnej vküperzozidali s kontinentom, je eške itak tak, ka je varaški štrand šenki za

Maurdje je siva ravén brezi konca

ta pod Benetke (Velenca) slišo, ranč tak má male, vauške ulice pa zidine na več štauke s kamla. Glaven trg mesta se eške itak zové Titov trg, domanji so nej njali, ka bi imé vöminili. Vejpa v Titovom cajti je tau bilau, gda je Slovenija (tistoga ipa en tau Jugoslavije) maurdje pa maurške varaše dobila.

Mojiva padaša sta pravla, ka škéta nika balkanskoga gesti. Hajde na internet pa smo že najšli restavraciju Sarajevo '84, štera nosi ime po tem, gda so v bošnjaškom glavnom varaši zimsko olimpijo držali. Vrejmen je bilau takšo, ka smo leko vanej sejdli. Naraučili smo si čevapčice pa pleskavice, šteri so kak faširtke s tri féle mesá, pa smo cuj geli ajvar (rdeči sos s prpla) pa kajmak (edno fajto skipk). Ka sem pa dugo nej djo, je pečena paprika. Kölnarca - štera je bila ovak prejdnja maloga büfena pa sama tó z Bosnije - mi je začnila fejest na šurko tomačiti, kak je trbej papriko

mo. En cajt smo se pogučavali v tom geziki, na konci sem pa donk na slovenskoga prejkzakapčo. Te nam je naš nauvi poznanec ovado, ka je dozapo-vödano po stubaj ojtí pa aj skrb mamó s policaji.

Vnoči je najlepše pri maurdji sejtí. Vse je kmično, samo posvejtke zvezd ali vekši pa menjši šiftov se vidijo v daljini, pija raji vöter. Gda smo tak sejdli, se je moj padaš prestrašo, ka se je prej genila edna iža v varaši. Te smo samo gorprišli, ka so leko šifti v luki tak visiko s kontenerami napakivani, ka so višiši od zidin.

Naš dén se je tak končo s čüdivanjom nad lukov. Tau pristanišče je spoj vážno za madžarsko gospodarstvo tó, vej je na nam najbližanjom maurdji. Mi smo pa od toga nej dosta brodili, samo gledali, kak so železne škatüle, velke kak kamionge, eške v kmici sé pa tá klali na šiftaj.

-dm-

DELATI Z RAČUNALNIKI JE RANČ NEJ TAK ŽMETNO

V srejo zadvečerka po drugoj vöri komaj kakšoga šaulara najdemo v varaškoj Osnovnoj šauli Istvána Széchenyina. Té so tö zvekšoga mladi športniki, šteri majo treninge po konci šaulski vör. Eden klas pa je eške itak pun žitka: škonik informatike Gábor Kozma slovenske penzioniste vči, kak trbej raču-

V monoštrskoj šauli je vsikši najgir penzionist daubo en mašin

nalnike (számítógép) nücati. Gda smo šaulo gorpoiskali, so držali že tretjo duplansko vöro. Včiti so se začnili v prvom kedni januara. »Na začetki sem nej znau, kak mo vse raztomačo starejšim lidam. Zdaj sem pa že vesel, vejpa vidim, ka se brz včijo, so flajnsni, vsefelé probavajo. Že do tega mau smo dosta vse prejkpoglednili,« je tomačo Gábor Kozma, šteri zvün informatike eške šport pa matematiko vči na šauli. »Penzioniste škem v prvom redej navčiti, kak se nüca programski paket Office, eške poseba programa Word za pisanje pa Excel za tabele. S temi sem delo duga lejta, pa tačas se škém ž njima spravlati, ka penzionistom više ne pride. Ge sem pripravljeni,« nam je ovado škonik pa dale gučo: »Starejšo lüstvo je eške ležej včiti kak mlajše. Mali šaularge brodiyo, ka tak vse znajo pa ka vse leko rejšijo s svojimi čednimi telefoni. Starejši lidgé pa z veseldjom sami rešüjejo probleme, tau pa dá meni tö nauve moči.« Gábor Kozma, šteroga leko poznamo kak dugolejtnoga orga-

nizatora mladinski rokometni turnirov (kézilabdatorna) v Monoštri, pravi, ka je na vöraj dobra atmosfera. »Čakam, ka sem leko ž njimi pa jim prejkdam svojo znanje. Depa uni eden drugoma ranč tak pomagajo. Dostakrat ranč ge ne morem tak lepau raztomačiti nika, kak uni eden drugoma

tanače davajo,« je pripozno škonik pa skončo, ka penzioniste doma tö čaka delo. »Večkrat dam domačo nalogo, na priliko tau, ka morejo dosta sami kaj sprobavati. Etognauk pa so mogli doma sami oprejeti eden dokument, ga

Škonik informatike Gábor Kozma tak tomači programe, ka leko vsikši razmej

malo prejkspisati pa nazaj zaprejeti. Tak vidim, ka doma tö delajo, so veseli pa zvekšoga z edne vöre ne falijo.«

Doma pa samo tisti leko dela, što má kompjuter. Ništerni »dijaki« so se že od svoji mlajšov ali vnükov vnaugo navčili. »Moj pojep má mašin, pa mi dosta kaj pokaže,« smo zvödali od

Margite Čuk z Varaša. »Doma ga zatok tö nücam, depa ne pišem na njem. Elektronsko pošto gledam, muziko iz Slovenije poslušam ali kaj iščem na googli. Dokumente pa sem nej znala pisati, zatok sem rada, ka se navčim. Ka človek vej, kak trbej, če je mujs kaj napisati.« Margita Čuk dobro vej, ka gnes več nika nega brezi računalnikov. »Mi smo že stari gé, depa znati moremo vse tau, ka znajo naši vnüki. Če človek na računalniki dela, ka koli leko gleda, dosta vse nauvoga leko zvej. Čejli svejt nut k nam pride domau. Gnauk nutzakupčnemo, tau iščemo pa tisto iščemo, pa nika doj ne zaostanemo. Vse leko zvejmo, ka ščemo, ka koli nas briga. Zdaj že takši svejt gé, ka je tau najvejša vrejdnost, če stoj informacije má.« Vsi navzauči pa morejo vsikšo srejo zadvečerka na šurko oprejeti vüja. »Sprva je zatok žmetno bilau, trnok je trbölo poslušati. Depa takšoga dobroga škonika mamo, ka nam vse lepau raztomači. Tačas, tačas guči, ka vsakši razmej,« se je smejala Margita.

»Tau sem dja že za lanjsko leto vözbrodila, samo te smo eštje pravo šaulo nej najšli,« nam je pripoznala predsednica Društva porabski slovenski penzionistov Klara Fodor. »Stejm, ka mi demo v penzijo, moremo svoje mozdjé malo bole nücati. Mi moremo poskrbeti za tau, aj z mozdjaji tü dela-

mo, nej samo novine šteti pa malo nika gledati na facebooki, liki z računalnikom delati tü,« je ciu tečaja (tanfolyam) tapravila predsednica, štera brodi, ka gnesneden cejli svejt naprej dé. »Mi moremo s sve-taum naprej titi. In računalnik je tau, ka té svejt v našo ižo, nam domau prinesé. Če štjemo dale s svetaum stapati, se mujs moremo sami včiti pa za tau sami djati.«

Lanjsko leto se je na včenjé eške več lüdi zglasilo, depa letos je tö

Na začetki tečaja so se spravlati z dokumenti

deset penzionistov vküpprišlo, računa Klara. »Vsi so aktivni, za peldo valon. Od tretjim smo tü pa že dosta znamo, škonik nas je tö fejst povalo.« Penzionisti so prej tista generacija, štera eške volau má. »Če se mali mlajši tak vejo navčiti, te moremo mi tö nika s toga vöprinesti. Vejpa je tau nej sramota, če se z mlajšami vred, od mladi nika navčimo.«

Organizatorica Klara Fodor je oprvin takše »dijake« iskala, šteri so nej davnik v penzijo odšli. »Dja sem bole mlade penzioniste brodila pa probala takše lidi vtjüperspraviti, za stere brodim, ka majo računalnike doma ali pri mlajšaj pa vnükaj. Ali pa so že delali na takšom mesti, gde so nücali mašine.«

Gda smo gorpoiskali vöro informatike, je pred monitorami sejdlo djenau sedem penzionist pa eden penzionist. Sploj so poslušali, ka je škonik toma-

čo, gledali na velkom platni, ka morejo delati, pa flajnsno težili gombe na tipkovnicaj. »Vsikši aj telko vej, ka zna delati z računalnikom,« je povödala svoje želenje predsednica. »Če štjé eno pismo napisati, aj vej, kak trbej pisati, če štjé tisto sraniti, aj vej, kak trbej sranjüvati. Kak trbej pisma pošilati pa kak trbej cudjasti priponke. Najbole tau, aj leko prejk maila komunicéra z drugimi lidami.«

Klara Fodor pravi, ka je glaven

ciu tečaja povezati tiste, šteri se morejo povezati. »Naše društvo dosta vse razglasi na računalniki. Pozvanje za fašenek je že gora. Če dja mam mail atrejse, leko vsikšoma pismo pošlem. Kak dobro bi bilau, če bi na djilejše nej trbölo vöpošilati pozvanje ali z lidami kaulak odti pa prejkdavati. Samo na računalnik gora djasti pa že vsikši leko doma dobi. Aj baudemo povezani z enim drugim.«

Flajnsni šaularge eške dva mejseca gvüšno odijo v varaško osnovno šaulo na včenjé. Za april pa má predsednica društva nauve plane. »S pomočtjauw višje pedagoške svetovalke Valerije Perger demo v Slovenijo, tam mlajši z osnovne šaule včijo starejšo nücati računalnike. Že smo odebrali šaulo, tau je v Kuzmi. Vsi zamaj se podamo na paut, ka bi se dale včili - v slovenskoj rejči.«

-dm-

PETEK, 26.01.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.15 Vem!, kviz, 12.00 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 12.30 Skrivnostni Kjoto, japonska serija, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Tarča, Globus, Točka preloma, 15.20 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 16.00 Duhovni utrip: Pogovor z gospo Eriko Furst, 16.30 Naš vsakdanji kruhek: Iz roda v rod, slovenska nanizanka, zadnji del, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Slovenski magazin, 17.55 Novice, 18.00 Infodrom, tednik za otroke in mlade, 18.10 Pujša Pepa: Konjiček Kopitljaček, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Noč Modrijanov 2016, 21.30 Med valovi, 22.00 Odmevi, Šport, Kultura, Vreme, 23.05 Učiteljica klavirja, francosko-nemški film, 1.10 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.40 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.30 Info-kanal

PETEK, 26.01.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 7.55 Sledi: Oblačilna kultura na Slovenskem, dokumentarna oddaja TV Maribor, 8.20 Bleščica, oddaja o modi, 8.50 Hišica v preriji (VII.): Izgubljena, 1. del, ameriška nadaljevanka, 9.55 Alpsko smučanje - svetovni pokal: alpska kombinacija, superveleslalom (Ž), 10.55 Alpski magazin, 11.25 Deskanje na snegu - svetovni pokal: paralelni veleslalom, 12.55 Alpsko smučanje - svetovni pokal: alpska kombinacija, slalom (Ž), 14.20 Dobro jutro, 15.35 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 16.00 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 16.30 Halo TV, 17.10 Migaj raje z nami, 17.50 Rokomet - evropsko prvenstvo, polfinale, 19.50 Infodrom, tednik za otroke in mlade, 20.20 Rokomet - evropsko prvenstvo, polfinale, 22.15 Zvezdana, 23.00 Večer v Palladiumu (II.), 23.50 Glasbeni spoti, 0.50 Rokomet - evropsko prvenstvo, polfinale, 2.20 Info-kanal, 5.25 Glasbeni spoti

SOBOTA, 27.01.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Otroški program: Op! 10.45 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek, 11.40 Tednik, 12.40 NaGlas, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 13.50 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 14.30 Mame: Ples, slovenska nanizanka, 15.00 Ambienti, 15.30 Profil, 15.55 Cesarjev kuhar, japonska serija, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Družbeni fenomeni: Humanitarnost, 17.45 Poskusiva znova, britanska nadaljevanka, 18.10 Sladko življenje z Rachel Allen: Sladki zalogajčki, 18.40 Ozare, 18.45 Miriam: Piknik, risanka, 19.00 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 20.05 Navodila niso priložena, mehiški film, 22.00 Prevara (III.), ameriška nadaljevanka, 23.05 Poročila, Šport, Vreme, 23.35 Amaterji, koprodukcijski film, 1.30 Profil, 2.00 Dnevnik Slovencev v Italiji, 2.25 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 3.20 Info-kanal

SOBOTA, 27.01.2018, II. spored TVS

6.30 10 domačih, 7.00 Najboljše jutro, 8.50 Skrivnostni Kjoto, japonska serija, 9.25 Skrivnostni Kjoto, japonska serija, 10.10 Alpsko smučanje - svetovni pokal: veleslalom (Ž), 1. voznja, 11.40 Alpsko smučanje - svetovni pokal: smuk (M), 13.10 Alpsko smučanje - svetovni pokal: veleslalom (Ž), 2. voznja, 14.00 Nordijsko smučanje - smučarski skoki (Ž), 15.50 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski skoki (M), ekipno, 18.00 Oddaja o evropskem prvenstvu v rokometu, 18.30 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski teki, sprint, 20.05 Noletni koncert z Dunaja, dirigent Riccardo Muti, posnetek iz Zlate dvorane Musikvereina, 22.50 Derren Brown: Poskusi: Morilec, 23.40 Magnifico in Balcounry Quartet, 0.45 Glasbeni spoti, 1.45 Nordijsko smučanje - smučarski skoki (Ž), 3.20 Info-kanal, 4.55 Glasbeni spoti

NEDELJA, 28.01.2018, I. spored TVS

7.00 Živ zav, otroški program, 9.50 Govoreči Tom in prijatelji: Lov na duhove, risanka, 10.00 Džamila in Aladin, angleška otroška nanizanka, 10.40 Prislunhni tišini, izobraževalna oddaja, 11.20 Ozare, 11.25 Obzorja duha: Služabnik besede, 12.00 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Noč Modrijanov 2016, 15.00 Nova sošolka, indijski film, 16.45 Kino Fokus, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Vikend paket, 18.40 Zmajci zmaj: Čukijev trik z vrvo, risanka, 19.00 Dnevnik, Zrcalo

tedna, Šport, Vreme, 20.00 Mame: Zmenki, slovenska nanizanka, 20.30 Modna hiša Velvet (IV.): Notranji sovražnik, španska nadaljevanka, 21.50 Zgoraj brez: Barbara Pogačnik, 22.40 Poročila, Šport, Vreme, 23.10 Pot v holokavst, ameriško-poljska dokumentarna oddaja, 0.50 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.15 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 2.10 Info-kanal

NEDELJA, 28.01.2018, II. spored TVS

6.00 Duhovni utrip: Pogovor z gospo Eriko Furst, 6.25 Slastna kuhinja: Kebab iz ovcetine, 6.40 Skrivnostni Kjoto, japonska serija, 8.25 Svetovni popotnik: New Delhi in Radžastan, 9.25 Alpsko smučanje - svetovni pokal: slalom (Ž), 1. voznja, 10.25 Alpsko smučanje - svetovni pokal: veleslalom (M), 1. voznja, 13.25 Alpsko smučanje - svetovni pokal: veleslalom (M), 2. voznja, 14.15 Nordijsko smučanje - smučarski skoki (Ž), 15.50 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski skoki (M), 17.50 Rokomet - evropsko prvenstvo, tekma za 3. mesto, 19.45 Žrebanje Lota, 19.50 Deskanje na snegu - svetovni pokal: paralelni slalom, 20.15 Rokomet - evropsko prvenstvo, finale, 22.25 Avtomobilnost, 22.55 Goljufija (I.), danska nadaljevanka, 0.00 Bleščica, oddaja o modi, 0.30 Glasbeni spoti, 1.35 Rokomet - evropsko prvenstvo, finale, 3.15 Info-kanal, 5.20 Glasbeni spoti

PONEDELJEK, 29.01.2018, I. spored TVS

6.10 Utrip, Zrcalo tedna, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.15 Sladko življenje z Rachel Allen: Sladki zalogajčki, 10.45 10 domačih, 11.25 Vem!, kviz, 12.10 NaGlas, 12.30 Skrivnostni Kjoto, japonska serija, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Sveto in svet: Mesec verskega tiska, 14.30 S-prehodi, 15.00 Dober dan, Koroška, 15.30 Osmi dan, 16.05 Zvočnost slovenskih pokrajin, Bela Krajina - Pobeleda polje, 16.25 Zlata dekleta (I.), ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 V svojem ritmu: Folk glasba, glasbeno-dokumentarna serija za mlade, 17.55 Novice, 18.00 Young Village Folk, 18.10 Lili in Čarni zaliv: V zabaviščnem parku, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Studio City, 22.00 Odmevi, Šport, Kultura, Vreme, 22.55 Opus: Zvezdana Novakovič in Ljuba Jenče, 23.30 Glasbeni večer, 0.30 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.55 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.50 Info-kanal

PONEDELJEK, 29.01.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.30 Revolucionar v talarju: Janez Evangelist Krek, dokumentarni film, 9.35 Derren Brown: Poskusi: Morilec, 10.25 Halo TV, 11.15 Dobro jutro, 14.05 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 15.10 Avtomobilnost, 16.00 Izzivi - obrt in podjetništvo, informativno-svetovalna oddaja TV Maribor, 16.30 Halo TV, 17.15 Hišica v preriji (VII.): Izgubljena, ameriška nadaljevanka, 18.10 Tele M, oddaja TV Maribor, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 19.00 Studio kriškraš: Piščalka, 19.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 20.00 Predstavitve slovenske olimpijske reprezentance, 21.00 Varna hiša: Vran, britanska nadaljevanka, 21.50 Pogrešani dekleti, britanska nadaljevanka, 22.55 Kamčatka - zdravilo proti sovražstvu, ruska dokumentarna oddaja, 23.40 Predstavitve slovenske olimpijske reprezentance, 0.40 Glasbeni spoti, 1.45 Info-kanal, 5.25 Glasbeni spoti

TOREK, 30.01.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan: Kuhanje v koprskem studiu, 11.15 Vem!, kviz, 11.50 Obzorja duha: Služabnik besede, 12.30 Skrivnostni Kjoto, japonska serija, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Studio City, 14.40 Kino Fokus, 15.00 Potepanja - Barangolások, oddaja TV Lendava, 15.30 Fircbologi, mozaična oddaja za otroke, 16.05 Jedi za vsak dan z Rachel Allen: Jedi, ko se ne mudi, 16.25 Zlata dekleta (I.): Iskanje službe, ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Novice, 18.05 Piknik s torto: Miška Loli, risanka, 18.10 Niko: Ribolov, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Kjer bom doma (V.), avstralska nadaljevanka, 20.50 Za taničo mošej, danska dokumentarna oddaja, 22.00 Odmevi, Šport, Kultura, Vreme, 23.05 Spomini: Bogdan Osolnik, dokumentarna oddaja, 0.00 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.30 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.20 Info-kanal

TOREK, 30.01.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.45 Village Folk - Ljudje podeželja: Industrijska konoplja, dokumentarna serija, 9.10 Slovenski magazin, 9.50 Hišica v preriji (VII.): Izgubljena, ameriška nadaljevanka, 11.00 Halo TV, 11.35 Dobro jutro, 14.10 Dober dan: Kuhanje v koprskem studiu, 15.10 Predstavitve slovenske olimpijske reprezentance, 16.30 Halo TV, 17.40 Alpsko smučanje - svetovni pokal: paralelna tekma, 19.40 Nagelj, japonska nadaljevanka, 20.00 Dober, boljši, vegan?, nemška dokumentarna oddaja, 20.55 Prava ideja: Matic Vizjak, inovativni mladi kmet, 21.30 Omizje, 22.20 Medičejci, gospodarji Firenc, koprodukcijska nadaljevanka, 23.25 Glasbeni spoti, 0.30 Alpsko smučanje - svetovni pokal: paralelna tekma, 2.30 Info-kanal, 5.25 Glasbeni spoti

SREDA, 31.01.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan: Iz mariborskega studia, 11.15 Vem!, kviz, 11.45 Slastna kuhinja: Jeseter, 12.00 Opus: Zvezdana Novakovič in Ljuba Jenče, 12.30 Skrivnostni Kjoto, japonska serija, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Zgoraj brez: Barbara Pogačnik, 14.30 Duhovni utrip: Pogovor z gospo Eriko Furst, 15.00 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 15.35 Male sive celice: OŠ Cerklje v OŠ Sava Kladnika Sevnica, kviz, 16.25 Zlata dekleta (I.): Vlom, ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Turbulenca, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Novice, 18.05 Dinotačke, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Film tedna: Čik, nemški film, 21.35 Mario je gledal morje z zaljubljenimi očmi, kratki igrani film, 22.00 Odmevi, Šport, Kultura, Vreme, 22.55 Panoptikum, 23.50 Turbulenca, izobraževalno-svetovalna oddaja, 0.30 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.55 Info-kanal

SREDA, 31.01.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 9.00 Troje svetih, dokumentarni film, 10.05 10 domačih, 11.00 Halo TV, 11.50 Dobro jutro, 14.10 Dober dan: Iz mariborskega studia, 15.10 Vikend paket, 16.30 Halo TV, 17.15 Hišica v preriji (VII.): Izgubljena, ameriška nadaljevanka, 18.10 Tele M, oddaja TV Maribor, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 19.00 Fircbologi, mozaična oddaja za otroke, 19.25 Nagelj, japonska nadaljevanka, 19.50 Žrebanje Lota, 20.00 Srečanja - Pia in Pino Mlakar & Richard Strauss, dokumentarni film, 20.50 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek, 21.45 Bleščica, oddaja o modi, 22.20 Charliejeva dežela, avstralski film, 0.05 Glasbeni spoti, 1.10 Info-kanal, 5.20 Glasbeni spoti

ČETRTEK, 01.02.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 11.15 Vem!, kviz, 11.50 Turbulenca, izobraževalno-svetovalna oddaja, 12.30 Skrivnostni Kjoto, japonska serija, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Meje svetlobe, avstrijska dokumentarna oddaja, 14.25 Slovenski utrinki, oddaja madžarske TV, 15.00 Pod drobnogledom - Nagytó alatt, oddaja TV Lendava, 15.50 Prava ideja: Matic Vizjak, inovativni mladi kmet, 16.25 Zlata dekleta (I.): Ugani, kdo pride na poroko, ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 17.55 Novice, 18.00 Eko utrinki, 18.05 Zu: Zu si želi robotka, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tarča, Globus, Točka preloma, 22.00 Odmevi, Šport, Kultura, Vreme, 22.50 Osmi dan, 23.25 Pot do pravice, nemška miniserija, 1.20 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 1.45 Dnevnik Slovencev v Italiji, 2.10 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 3.05 Info-kanal

ČETRTEK, 01.02.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.30 Med valovi, 9.10 Družbeni fenomeni: Humanitarnost, 9.50 Hišica v preriji (VII.): Izgubljena, ameriška nadaljevanka, 11.00 Halo TV, 11.35 Dobro jutro, 14.45 Omizje, 15.35 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja 16.30 Halo TV, 17.15 Hišica v preriji (VIII.), ameriška nadaljevanka, 18.10 Tele M, oddaja TV Maribor, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 18.55 Ribič Pepe: Kako preživeti brez igrice, mozaična oddaja za otroke, 19.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 20.00 Zimske olimpijske igre, dokumentarni film, 20.40 Avtomobilnost, 21.10 Jimmy P., ameriško francoski film, 23.05 Slovenska jazz scena, 0.05 Glasbeni spoti, 1.10 Info-kanal, 5.25 Glasbeni spoti

Zveza Slovencev na Madžarskem
in Državna slovenska samouprava
Vas vljudno vabita
na proslavo ob

PREŠERNOVEM DNEVU, SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU,

ki bo v petek, **9. februarja 2018,**
ob 14. uri v Slovenskem domu
v Monoštru.

O pomembnosti kulture bo
spregovoril **Karel Holec.**

Kulturni program bodo oblikovali:
DOŠ Števanovci,
DOŠ Gornji Senik,
Špajski-flajski muzikanti iz Budimpešte in
gledališka skupina *Nindrik-indrik ZSM.*

Naš program je podprl Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

A Magyarországi Szlovének Szövetsége
és az
Országos Szlovén Önkormányzat
tisztelttel meghívja Önt a

PREŠEREN-NAP, a SZLOVÉN KULTÚRA NAPJA

alkalmából tartandó ünnepségre

2018. február 9-én
14 órára a Szlovének Házába
Szentgotthárdra.

A kultúra jelentőségéről
Holecz Károly beszél.

Közreműködnek:
az Apátistvánfalvi és a
Felsőszőlőnői Kéttannyelvű Általános Iskola tanulói,
a budapesti *Mókás-szorgos zenészek* és a
MSZSZ *Nindrik-indrik* színjátszóköre.

Programunkat támogatta a Határon Túli Szlovének Hivatala

POKRAJINSKA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA MURSKA SOBOTA

GENERALNI KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
V MONOŠTRU

Ob slovenskem kulturnem prazniku
vas vabimo na pravljичni večer za odrasle

Obujamo dediščino

Pripovedovali bodo:

Metka Sraka
Ana Sušec
Karel Holec
Vesna Radovanovič
Jasna Branka Staman

Glasbeni gostji:

Izidora Krenn
Karla Oršoš

Dobimo se na Generalnem konzulatu RS v Monoštru
v ponedeljek, 5. februarja 2018, ob 17. uri.

Muzej Avgusta Pavla

Obiskovalce pričakuje

od torika do sobote

od 11.00 do 15.00 ure.

Skupine sprejemajo tudi zunaj
delovnega časa, prijavite se lahko
po telefonu 94/554-128.

Vstopnina za odrasle: 600 forintov
ali 2 evra, za dijake in upokoјence:

300 forintov ali 1 evro.

Za šolske skupine prirejajo tudi
delavnice.

Zveza Slovencev na Madžarskem in
Društvo upokoјencev Murska Sobota
prirejata **RAZSTAVO**

»**ŽIVLJENJE OB REKI RABI**«

Likovne sekcije **MOZAIK**

Društva upokoјencev Murska Sobota

in Vas vljudno vabita na otvoritev,

ki bo v petek, **2. februarja 2018,** ob 17.00 uri
v Slovenskem domu v Monoštru.

Razstava bo na ogled do konca meseca.

A Magyarországi Szlovének Szövetsége és a
muraszombati Nyugdíjas Egyesület
tisztelttel meghívja Önt a muraszombati

Nyugdíjas Egyesület **MOZAIK** képzőművészeti szekciójára

»**ÉLET A RÁBA FOLYÓ MELLETT**« című kiállításának
megnyitójára, melyre **2018. február 2-án 17. órakor** kerül sor
a Szlovének Háza kiállítótermében Szentgotthárdon.

A kiállítás február végéig tekinthető meg.

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtlet
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Jože Hirnök

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Ministrstvo za človeške viře (EMMI), Zveza
Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75
11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB